

Cikzore

Glasiło Crvene inicijative Kragujevac

Broj 28

www.crvena.org

POLITIČKA SITUACIJA U SRBIJI NAKON DECEMBARSKIH IZBORA

Za razliku od svih prethodnih redovnih i vanrednih izbornih ciklusa u Srbiji, ovoga puta se nismo oglasili pozivom na bojkot nekim posebnim proglasom ili saopštenjem. Osnovni razlog za to je da ne želimo da stalno ponavljamo isti zaključak: u okolnostima u kojima većina radnica, radnika i najširih slojeva nema poverenja u parlamentarni način borbe, mi ne treba ni da ga praktikuemo.

Uprkos tome što je izgledalo da nismo previše zainteresovani za dešavanja na izborima, mi smo pratili dešavanja vezana za njih, pre svega za slučaj da, ukoliko je potrebno, korigujemo svoje stavove ili se pripremimo za neki vanredni događaj.

Sve što smo mogli da vidimo, pokazalo je da su naši stavovi vezani za izbore ispravni i da se na političkoj sceni do njihovog održavanja ništa značajno nije promenilo.

Da li su sami izbori promenili nešto? Još bolje pitanje je: šta su ovi izbori zapravo mogli da promene? Pođimo od realne slike; za vladajuću koaliciju se unapred znalo da će te izbore dobiti, ali se računalo na pad njene popularnosti, a postojala je i određena verovatnoća da neki od najvećih gradova, a najviše najveći – Beograd, izvrši promenu lokalne vlasti.

Takav scenario je imala i vladajuća koalicija, pa je posegla za uvozom glasača. Mediji i aktivisti iz liberalnog dela spektra uspeali su da pokažu javnosti kako taj uvoz izgleda. U neku ruku, to je idealan scenario za ovu političku grupaciju okupljenu u koali-

ciji Srbija protiv nasilja. Jer, dokazujući da su vučićevci izgubili izbore u Beogradu, u opoziciju su uračunali i krajnje desne snage NDSS-POKS, a po potrebi tu računaju i grupaciju Dveri-Zavetnici, kao i specijalno za ovu priliku postmodernog desničara Nestorovića i njegovu grupaciju Mi, čiji glasači mogu biti smatrani protestnim i bez jasnih stavova.

Nestorovićev prelazak cenzusa, praktično bez prave kampanje, daje izlaz režimu da ponudi nove lokalne izbore za Beograd, sa obzirom na toda u ovom trenutku ni režimska koalicija, ni njihova navodna opozicija nemaju dovoljan broj osvojenih mandata za formiranje uprave. To bi bila neka vrsta časnog izlaza za vlast pre svega.

Najveća grupacija samozvane opozicije pre svega nema dovoljno snage da izvede bilo kakve promene, ni na izborima ni van njih. Razlozi za to su: kompromitacija vodećih kadrova, organizaciono rasulo, kalkulantsvo, nedostatak ideja i političke vizije. Sve što su uoči izbora, kao i neposredno nakon njih radili jeste pokušaj da se ponovi scenario postizbornih protesta sa kraja XX veka.

Međutim, za nas kao komuniste najvažnije je da ova frakcija vladajuće klase suštinski ne nudi nikakvu politiku koju vladajuća koalicija već ne sprovodi, a jedino gde se razlikuju jeste što deo liberala i dalje pokušava da na pro-EU politici gradi nešto što smelo nazivaju borbom za promenu sistema. Od vlasti u zemljama perifernog kapitalizma, u koje spada i Srbija, od vlasti se očekuje samo da sprovodi uputstva i zahteve MMF, Svet-

ske banke, EBRD, Brisela ili da nađe pokrovitelje na drugoj strani sveta. O suštinskih promenama nema govora i to je realno domet izbora u ovom trenutku – samo izbor kolonijalnog guvernera koji će na kraju više zavisiti od centara moći, nego od onih koji su ga birali.

Takođe, lošiji rezultat Socijalističke partije Srbije prave levičare, socijaliste i komuniste može samo da raduje, jer bi ova birokratsko-buržujaska grupa učinila za socijalizam najviše tako što bi prestala da postoji, slično kao i opozicija u slučaju borbe protiv Vučića.

U ovoj fazi krize sistema na svetskom nivou, kao i Srbiji sa svojim specifičnostima, terminološka zbrka oko toga šta sistem u stvari jeste, kao i svođenje politke na pitanja ličnosti jeste i netačno i štetno istovremeno. Kod prave promene sistema, nijedna od buržoaskih snaga, bila ona članica Vučićeve ili bilo koje druge trenutne koalicije – u tome neće učestvovati.

Takođe, ove snage problematizuju izborne rezultate, ali ne i velikosrpsku politiku čiji rezultat i jesu imali prilike da vide u navlačenju potrebnog broja glasača koji bi ne samo glasali za SNS na lokalnim beogradskim izborima, nego takođe povećavali izlaznost, čime se legitimitet izbora lažira i to već decenijama, a u tom lažiranju učestvuju bukvalno svi koji su deo izbornog procesa. Kriza, koju je deo političkih partija pokušao da generiše nakon izbora po viđenim scenarijima takozvanih obojenih revolucija, jednostavno nije mogla da bude produbljena zbog pomenutog nedostatka snage tih političkih snaga. Patetični, dramtizovani i režirani štrajk glađu koji je proglašen nikoga nije ubedio. Čitava ta priča prosto polako isparava po ko zna koji put. To je bilo neminovno da se dogodi, sa obzirom na nerealno postavljene zahteve za ponavljanjem i parlamentarnih i gradskih izbora.

Da bi pomenuta politička grupacija zaista mogla da naškodi i režimu i sistemu u ovoj zemlji, ona bi trebalo da se povuče pre svega. Nju ionako u životu održava deo javnih glasila okupljenih u United media grupi, a ne podrška iz glasačkog tela do koje ionako dolaze ruženjem naroda i praktičnim moralnim ucenjivanjem glasača.

Najpozitivnija strana ovih izbora jeste poruka poslata najdesnijem krilu sistema u Srbiji, a to su dve ultranacionalističke koalicije, da neprestano dizanje tenzija na kosovsku temu nije siguran put u parlament, kako su oni do sada mislili.

Što se tiče vladajuće koalicije, koja se našla u jedinstvenoj situaciji da nema prave izazivače već čitavu deceniju, ona nastavlja da gomila svoje protivurečnosti, afere i sukobe sve više. Može se očekivati da neka od tih gubitničkih strana iz vladajuće garniture počne da glumi opoziciju posle poraza unutar svoje grupacije. To je trenutni slučaj sa bivšom ministarkom Zoranom Mihailović i realno je očekivati da do sledećih izbora takvih pojava bude još.

Radnice i radnici Srbije i drugih jugoslovenskih republika mogli su da se do sada uvere u činjenicu da se položaj i prava suštinski ne menjaju i ne ostvaruju u izbornom procesu. Sve dosadašnje bitne promene za radnike i seljake plod su njihove borbe, a ne zalaganja preplaćenih i korumpiranih poslanika koji parlament koriste za beskonačne svađe čije su političke posledice nikakve.

Učešće na izborima ne samo da nisu jedini način da se političke promene proizvedu, već deluje da su u tome jedna od većih smetnji. Mi, kao politička grupa, nastavljamo sa onime što mislimo da je bitno – izgradnjom organizacije radničke klase i borbom za ravnopravnost, protiv iskorišćavanja i siromaštva, za mir među narodima.

ŠTA NAM SVE GOVORI ŠTRAJK POŠTARA

Striktno gledano, odnosno rečeno legalističkim jezikom, pobuna radnika nije štrajk u formalnom smislu te reči; nedostaju zakonom propisane formalnosti kao što su formalna odluka o stupanju u štrajk, nije formiran štrajkački odbor, štrajk nije najavljen u zakonskom roku od pet dana pisanim putem i nije formalno utvrđen minimum procesa rada.

Veći deo društva skoro da je potpuno neinformisan o ovoj pobuni unutar jednog javnog preduzeća. Istina o razlozima za obustavu rada se sporo probija u javnost, a stare predrasude o lakoći i dobroj plaćenosti rada u državnim preduzećima su još uvek jake.

Pre svega treba uzeti u obzir spisak preduzeća koja krše prava radnika, koji je objavila Međunarodna konferencija rada. Među firmama iz čitavog sveta našle su se dve iz Srbije: korejska kompanija Jura i Pošta Srbije.

Pošta se na ovom spisku našla zbog neplaćanja prekovremenog rada, premeštaja zaposlenih bez adekvatnog obrazloženja, nepoštovanja dnevnog odmora između smena, retroaktivnih rešenja za godišnje odmore i tako dalje.

Na osnovu ovog izveštaja, koji je analizirao situaciju u 149 zemalja vidimo da ne postoje bezbedni sektori za radnike u kapitalizmu. Možda nisu isti načini, ali su isti efekti kršenja prava zaposlenih.

Primer pošte je značajan, jer u njoj odvajkada postoje i neometano rade sindikati, ali

sadašnji protest se odvija bez ikakvog učešća sindikata. Razlog za to je potpuno nepoverenje zaposlenih prema sindikalnim rukovodiocima i centralama. Mi smo, u našim stavovima o sindikalnom pitanju u Srbiji više puta naglašavali da su interesi sindikalnog rukovodstva često u suprotnosti sa interesima zaposlenih, što je posledica potpune birokratizacije sindikalnog aparata, a samim tim udaljavanja od klase koju treba da predstavlja i čije interese štiti.

Sa druge strane, osnivanje sindikata u korporaciji Jura je više puta sprečavano bez ikakvih reakcija nadležnih institucija. Ova dva primera nam pokazuju – jedina snaga na koju današnji radnici i radnice mogu da se oslone jesu oni sami.

Upravo to nam i pokazuje štrajk poštara – nasuprot proceduralnoj manjkavosti, koja i jeste tu da onemogućiti i oteža štrajkovanje – stoji jedinstvo i masovnost pobunjenih, koji su svesni da više nemaju šta da izgube. Takođe, uprkos defetizmu koji pojedini sindikalni poverioci šire – predizborno vreme je trenutak kada se pun zamah represivnog aparata ne preduzima lako.

Zato pozivamo sve radnike i radnice, sve koji vode dnevnu borbu protiv nepravde i izrabljivanja – da podrže radnice i radnike pošte, da se solidarišu pomognu u širenju vesti o štrajku i njegovim razlozima.

Zato pozivamo sve progresivne ljude da podržavaju ovakve borbe u svojim sredinama. Oni možda imaju medije, silu i policiju, ali mi imamo snagu koja pokreće svet.

PRVA POLITIČKA ŠKOLA CRVENE AKCIJE/CRVENE INICIJATIVE

Dana 8. oktobra 2003. godine, u Podunavlju je održana Prva politička škola Crvene akcije/Crvene inicijative. Rad na ideološkom obrazovanju je veoma važan za nas kao kolektiv, imajući u vidu reakcionarnu ofanzivu na svim nivoima i svim poljima javnog i političkog života zemalja nastalih posle nestanka jugoslovenske državne zajednice.

Rad Prve političke škole je ocenjen kao uspešan početak jednog procesa kome ćemo i ubuduće biti privrženi, jer znamo da kadrovi rešavaju sve i da treba učiti, učiti i samo učiti.

“Ne može biti slobodan narod koji ugnjetava druge narode”

Ove riječi Karla Marxa iz 19. stoljeća najjasniji su mogući opis situacije kojoj svjedočimo u Palestini danas.

Zločinačke vlasti države Izrael desetljećima gaze Palestince, buldožderima ruše njihova sela, skrnave njihove džamije i crkve, a zemlju im otimaju i naseljavaju kolonistima. Već su čitave generacije Palestinaca rođene, živjele i umrle pod sadističkom čizmom izraelske vojske i židovskih ekstremista.

Država Izrael je parama najkrvoločnije i najagresivnije imperijalističke sile, SAD-a, pretvorena u sofisticirani laboratorij za razvijanje novih metoda nadzora, ubijanja i ideološke propagande, u čijem arsenalu je i atomska bomba.

Geta, odnosno logori s nadzornim kamerama i mitraljezima opremljenim senzovima pokreta nisu nikakav SF žanr, nego izraelska realnost. Kao i medijski lobiji s neograničenim političkim utjecajem u većini zapadnog svijeta kojima je posao

svaku kritiku Izraela ušutkati lijepljenjem etikete antisemitizma.

Poltroni EU na čelu naših država podržavaju izraelski zločinački režim, a ovdašnji mainstream mediji zaduženi za dezinformacije iz euro-atlantske kuhinje po starim metodama će iskrivljavati realnost.

Svaka žrtva ustanka palestinskog naroda gurat će vam se pod nos i u prvi plan, a pravi uzroci tog nasilja će se skrivati. Žrtava revanšizma bilo je u svakom ustanku u povijesti, uključujući onaj jugoslavenskih naroda protiv nacističke okupacije.

To je tako jer do ustanka najčešće dolazi kada je očajničko i ugnjetavano roblje ostavljeno bez drugog izlaza, a spirala nasilja se proširi do novih dimenzija. Možemo se

prepustiti moralnoj panici naših najboljih medijskih režisera ili analizirati okolnosti kako bismo zaista razumjeli situaciju.

Netyanahu, ratni zločinac na čelu Izraela, na Twitteru ponosno i uživo prenosi kako se čitavi stambeni blokovi u palestinskim naseljima bombama pretvaraju u prah. Gazi se najavljuje uskraćivanje struje, goriva i hrane, odnosno samo još smrti i terora.

Ovo nije tek odgovor Izraela na ustanak. Nego pojačavanje politike koja je do njega i dovela, ali medijima nije bila naročito zanimljiva. Sustavni rad na neprekidnom projektu istrebljenja Palestinaca traje desetljećima uz aktivnu podršku bloka najmoćnijih zemalja.

Godine izživljavanja palestinskom narodu su ostavila dvije opcije - umrijeti na koljenima

u getima ili prijeći preko zida s puškom u rukama. Ustanak je njihov jedini spas od fizičkog nestanka ili životarenja i čekanja smrti u najvećem zatvorskom sustavu tog dijela svijeta.

Sloboda, zemlja i mir oduvijek su bili glavni zahtjevi Palestinaca i njima samima je jasno da ih neće dobiti bez borbe i direktnog sukoba s okupatorima. Njihov krvavi pir trajao je predugo i situacija se zaoštrila. Sada slobodu i zemlju, a naročito mir, neće imati ni Izraelci. Cionistički režim tako se dodatno ogoljuje kao neprijatelj i "svog" naroda što najbolje znaju generacije židovskih disidenata i aktivista progonjenih jer su stali uz borbu Palestinaca. Njihovom primjerom povest će se svi ljudi svijeta koji žele budućnost u kojoj nijedan narod ne ugnjetava druge.

Kapitalistička država oduzima Radnički dom

- Stav Socijalističke zore -

Poslednje nedelje januara meseca, na marginama javnog interesa, pojavila se informacija da je donesena konačna presuda Vrhovnog suda, po kojoj Savez sindikata Makedonije, koji je osnovan 1946. godine treba da se iseli iz Rabotničkog doma, izgrađenog 1958. godine sredstvima radnica i radnika, članstva sindikalnih organizacija tadašnje Narodne republike Makedonije. Radi se o zgradi čija je vrednost veća od milion evra u centru Skoplja, gde se već gradi „elitni“ kvart.

Dana 24. januara, predsednik Saveza sindikata Makedonije, održao je konferenciju za novinare na kojoj je rekao:

Žele da na krininalni način oduzmu Rabotnički dom! Ta zgrada je preživela zemljotres, preživela je i korumpirane elite i sudije. Sudije, koje su bile u pelenama kada je građen Rabotnički dom odlučuju o tome da ga oduzmu od Saveza sindikata Makedonije.

Istog dana, na internet-stranici Vrhovnog suda, objavljeno je saopštenje o donesenoj presudi po predmetu “Republika Severna Makedonija protiv Saveza Sindikata Makedonije za utvrđivanje prava vlasništva”. Radi se o predmetu započetom 2021. godine, po kome su Osnovni sud i Apelacioni sud iz Skoplja doneli presude kojima se odbacuje tužbeni zahtev države protiv sindikata, da bi u novembru 2023. godine na zatvorenoj sednici Savet Vrhovnog suda preinačio prethodne odluke i u svojoj presudi je u celosti usvojio zahtev države da oduzme Rabotnički dom.

U predmetu, koji je započet za vreme vlasti socijaldemokrata, Vrhovni sud, najviša instanca, ako je imao zapisnike sa postupaka nižih sudskih instanci trebalo je da vrati predmet na ponovno odlučivanje, a ne da munjevito odlučuje i preinačuje, donoseću presudu bez prava na žalbu, da oduzme Rabotnički dom, samovoljno dajući Savezu sindikata obavezu da sam izvrši iseljenje.

Otvoreni napad kapitalističke države protiv sindikalnog organizovanja

Odluka Vrhovnog suda o oduzimanju Rabotničkog doma je otvoreni napad kapitalističke države na radništvo i sindikalno organizovanje u zemlji.

Oduzimanje Rabotničkog doma iz vlasništva sindikata je težak udarac ne samo za Savez sindikata Makedonije, već i za ceo radnički i sindikalni pokret u zemlji. Država koju vode kapitalisti, pomoću svoje najefikasnije alatke – sudstva, putem tumačenja zakona iz 1998. godine, ozbiljno podriva pravo na sindikalno organizovanje koju „garantuje“ građanski ustav iz 1991. godine. To je još jedan pokazatelj da u kapitalističkom sistemu, ako postanete opasni za postojeći sistem, sud će tako i da reaguje, da oduzima imovinu i pored toga što je pravo na svojinu vrhunsko pravo po volji vladajuće klase pretočenoj u zakon.

Koja je volja vladajuće klase po pitanju odnosa prema Rabotničkom domu?

Prvo, svima je jasno da je kapital najviša vrednost u kapitalizmu, tačnije profit.

Imajući u vidu lokaciju objekta, jasno je da se radi o dogovorenom poslu, ili biznisu, u kome država igra presudnu ulogu. Radi se o parceli i zgradi čija današnja tržišna vrednost verovatno iznosi desetine miliona evra. Njena prodaja ili višegodišnje iznajmljivanje je ono što treba kapitalizmu. Očigledno da je Rabotnički dom odavno postao plen kapitalista i funkcionera. Da ovo nisu prazne reči i optužbe, govori nam i „elitno“ naselje koje se gradi naspram Rabotničkog doma, sa dozvolama izdatim od istog tog sudstva. Drugo, možda se radi i o „disciplinovanju sindikata“ kako kaže predsednik Saveza sindikata Makedonije. To je validna tvrdnja, jer kroz istoriju, pa i danas, vidimo da borba za ravnopravnost i jednakost nosi svoje posledice.

Da li sindikate u Makedoniji treba disciplinovati?

Kritika i samokritika bile su poznate metode koje su upotrebljavane u sistemu u okviru koga je izgrađen Rabotnički dom, drugarska kritika koja je služila za poboljšanje određenih stvari. U smislu Marksove „bezobzirne kritike svega postojećeg“ svesni smo i ističemo slabosti dosadašnjeg sindikalnog organizovanja i njegovog najznačajnijeg predstavnika – Savez sindikata Makedonije. Tačnije, najveće slabosti sindikalnog organizovanja u Makedoniji su u tome što je izabran pogrešan saveznik i to što veruju u „socijalni dijalog“ kada na kraju svaki put gubi od biznis-interesa Privredne komore i Vlade. Otuda, neproglašavanje i neodržavanje generalnog štrajka za pretnodnih 30 godina, iako je bilo mnogo prilika za takav otpor radništva, predstavlja slabost koju druga strana, u ovom slučaju kapitalistička država, koristi za sebe. Vladajuća klasa preko svoje ruke u sudstvu sada baca rukavicu u lice sindikatu, koja ne sme biti odbijena! Ne sme biti odbijena, zato što ako najstariji sindikat, i pored svih svo-

jih unutrašnjih slabosti, bude prinuđen da se iseli iz svoje zgrade – šta će to da znači ostalim radničkim organizacijama na bilo kom nivou?

Svesni smo da slabosti sindikalnog organizovanja odbijaju radnilke od učlanjivanja i aktivnog učešća u sindikalnom radu, ali radnici – drugi izbor nemamo! Ovo što se dešava je ulazak u novu fazu u kojoj će radnički životi biti više ugnjeteni, ovo je samo početak procesa uništavanja radničke svesti i infrastrukture. I baš zato, ne sme da prođe.

Kako da se postavi Savez sindikata Makedonije i radništvo?

Rukovodstvo Saveza sindikata Makedonije treba da se priviknu na gorku stvarnost da ne postoji sudska pravda preko rešenja u slučaju pred Evropskim sudom za ljudska prava. Jedini siguran saveznik je sindikalno članstvo i radništvo.

Svaez sindikata Makedonije treba da skupi podršku od sindikata sa kojima saraduje na regionalnom, evropskom i međunarodnom nivou. I konačno, ako želi da se odbrani od napada kapitalističke države – moraće da poziva na masovne proteste i štrajkove, do, ako je potrebno – generalnog štrajka.

Na ovaj poziv treba da se odazovu sve ostale sindikalne organizacije i radništvo, jer se radi o kapitalističkom protiv radničkog interesa!

Kada je noć najtamnija – počinje zora; ko zna, možda radnička klasa dođe do svesti kroz ovaj udar i ujedini se u odbrani svog dostojanstva.

Kampanja podrške studentskom pokretu u borbi za javno i besplatno obrazovanje u Grčkoj

Ovim tekstom obraćamo se borbenoj omladini širom sveta, šireći poruku borbe za javno i besplatno obrazovanje, od stotina hiljada srednjoškolaca i studenata, nastavnika i radnika u javnom obrazovanju. Grčka vlada objavila je novi zakon o obrazovanju pod nazivom „Besplatni univerzitet“ čiji je glavni cilj osnivanje privatnih univerziteta u Grčkoj.

Ekskluzivno pravo na javno i besplatno visoko obrazovanje izričito je određeno „Članom 16“ grčkog ustava. Rezultat je velikih borbi naroda i omladine da „Član 16“ nije ukinut uprkos naporima nekoliko prošlih vlada. Poslednji put kada je vlada pokušala da ukine „Član 16“, 2006-2007, i uspostavi privatne univerzitete, izrodio se pobedonosni studentski pokret uz podršku radničke klase u Grčkoj. Skoro svi grčki univerziteti su bili pod okupacijom, sa generalnim skupštinama hiljada studenata u svakom odeljenju i studentskim sindikatima, sa univerzitetkim okupacijama i protestima stotina hiljada skoro svake nedelje do povlačenja vlade. Međutim, najnovije vlade su u svojim neuspelim pokušajima da stvore privatne univerzitete uvele poseban okvir za rad privatnih koledža, sa najnovijim primenom izjednačavanja diploma sa privatnih univerziteta sa diplomama javnih univerziteta.

Paralelno sa tim, državno finansiranje obrazovanja se stalno smanjuje sa razornim efektima po škole i univerzitete, dok istovremeno novi okvir gura univerzitete u partnerstvo sa privatnim sektorom i multinacionalnim

kompanijama pod izgovorima povezivanja sa tržištem i recipročnom „saradnjom“.

Otkad je rat postao organski element kapitalizma, grčki univerziteti saraduju sa ratnom industrijom i NATO-om, pomerajući svoja istraživanja sa društvenih potreba na potrebe mašinerija za ubijanje. U osnovi gore navedene politike, pored vladinih i privatnih interesa, nalazi se i Evropska unija. Još jednom se naglašava reakcionarni i totalitarni karakter EU koja pretvara Ustav zemlje u mrtvo slovo na papiru, pozivajući se na evropsku direktivu o „slobodi kretanja kapitala i preduzeća“ kroz „Član 28“ koji osigurava da međunarodni sporazumi i evropsko pravo imaju prednost nad grčkim ustavom.

Dakle, to je pokušaj da se ukine ne samo javno obrazovanje već i pravo države i naroda da odlučuju drugačije od briselske direkcije i poslovnih lobija koji vladaju u EU. Svedoci smo još jednog pokušaja privatizacije javnog dobra kao što je obrazovanje. Svakodnevno doživljavamo negativne posledice privatizacije društvenih dobara, poput struje, vode, zdravstva i transporta.

Znamo da vlada želi da izbegne „teret“ finansiranja javnog obrazovanja, dok istovremeno troši ogromne sume na policijsku represiju i vojnu opremu (imajući vodeću ulogu u potrošnji za odbranu naspram procenta BDP stanovništva među zemljama NATO-a, nadmašujući čak i SAD).

Izjavljujemo da će se mladi, srednjoškolci i studenti, nastavnici i radnici u školama i na univerzitetima boriti protiv ove politike. Zajedno sa radničkim i narodnim pokretom zahtevamo isključivo javno, besplatno i sveobuhvatno pravo na obrazovanje i zapošljavanje nakon studija. Početkom 2024. godine, sindikati studenata su pristupili generalnim skupštinama i okupacijama na većini grčkih univerziteta, uz podršku srednjoškolaca, nastavnika i radnika.

Velike demonstracije su već organizovane širom Grčke, dok se nove pripremaju u predstojećim nedeljama. Kroz ovu kampanju, pozivamo vas da podržite borbu grčke omladine i radničke klase i da nastavite sa izjavama (npr. tekstovi, publikacije, odluke i inicijative studentskih i/ili radničkih sindikata) kao i akcijama (npr. transparenti, demonstracije u grčkim ambasadama itd.) u znak podrške studentskom i obrazovnom pokretu u Grčkoj.

Molimo vas da postavite svoje inicijative na društvene mreže koristeći hashtag #StudentMovementGreece.

Smatramo da se zahtevi ne tiču samo mladih u Grčkoj već je to borba mladih i naroda širom sveta.

Za obrazovanje koje pruža sveobuhvatno znanje za društveno dobro koje neće biti na kocki tržišne ekonomije!

Borba za obrazovanje je pravo, a ne privilegija!

FEMINIZAM I KLASA

Feljton koji je nastao na osnovu rada Lidije Vasiljević, originalno objavljen u zborniku „Sestrinstvo i jedinstvo? Društvo u pokretu“. Verujemo da će ovi tekstovi biti od koristi mlađim drugaricama i drugovima pred kojima je težak zadatak učenja o klasnoj borbi i borbi za rodnu ravnopravnost kao njenom neodvojivom delu u uslovima dominacije konzervativnih i reakcionarnih snaga. (drugi deo)

Prema Teresi de Lauretis, unutar feminizma itekako postoje mnogobrojne i ozbiljne razlike. One koje se tiču rase i seksualnosti su verovatno najozbiljnije, ali tu su i druge: razlike u klasnoj i etničkoj pripadnosti, jeziku, obrazovanju, disciplinarnoj metodologiji, generacijskim, geografskim i rodnim pripadnostima (za one koje zanima mesto muškaraca u feminizmu); i razlike unutar feminizma u odnosu na teoriju.

Feministička teorija nije samo teorija rodne opresije u kulturi, kao što se često ponavlja u udžbenicima ženskih studija; niti je to esencijalistička teorija ženine prirode koju neki suprotstavljaju anti-esencijalističkoj, poststrukturalističkoj teoriji kulture. To je zapravo teorija o socijalnom subjektu ženskog pola, čije ustrojstvo i način društvenog i subjektivnog postojanja uključuju, pol i rod, ali isto tako – a na trenutke i očitije – rasu, klasu i etnicitet.

Dakle, teorija koja se tiče ovih i drugih društvenokulturnih podela i predstavljanja, je teorija u razvoju o ženskom subjektu koja se temelji na njegovoj specifičnoj i konfliktnoj istoriji, o kojoj se tek počinje pisati.

U svakom slučaju, feministička teorija nije inferiorna onoj koju neki nazivaju „muškom teorijom“, već je jednostavno različita; i upravo ova razlika me zanima, baš kao i brojne razlike, rasprave, unutrašnje podele i polarizacije, koje su rezultat feminističkog delovanja kroz razne institucije, diskurse i prakse od kojih se sastoji društvo, te njegovog samoanalitičkog razmišljanja o tom delovanju.

Zanimaju me diskurzivne podele koje su označile feminizam kao rezultat podela (rasnih, spolnih, klasnih, etničkih, seksualnih itd.), a koje su jednostavno deo društva; zanimaju me diskurzivne i subjektivne granice koje je feminizam definisao i redefinisao zavisno od situacije, kroz istoriju, u procesu svojih veza s društvenim i kulturnim formacijama; zanimaju me, takođe, i paradoksi i kontradikcije koji čine istoriju koja je na snazi, i temeljnu različitost feminističke misli.

Bell Hooks preispituje neke primere „novog feminizma“ kako bi pokazala kako isti prilagođava teoriju i izbegava pitanja rasne i klasne pripadnosti, „kako lukavo stvara utisak da se ove rasprave nikad nisu vodile unutar feminističkog pokreta“. Citira agresivnu politiku tela Naomi Wolf, tvrdeći da ovakve feministkinje ignorišu ogromnu količinu radova koji se bave problemima rasne i klasne pripadnosti, te da uopštavaju kategoriju „žene“.

„Feminizam moći“ (koji zastupa Naomi Wolf) negira svaku političku ubrojivost, svako učešće u sistemima eksploatacije, privilegija i opresije, te ignoriše veliki broj ljudi čija životna iskustva pobijaju ovakvo razmišljanje. Rezultat ovoga je feminizam lišen svoje radikalne političke važnosti, te premešten u privatnu sferu individualnog samoprocenjivanja. Citat „feministički pokret nije proizvod – nije „lefestyle“, teži stvaranju feminizma (ne feminističkog pokreta), koji u centar pažnje postavlja iskustva materijalno privilegovanih belkinja, na način koji negira rasne i klasne razlike, ne samo u odnosu na izgradnju ženskog identiteta, već i u odnosu na ženski feministički pokret.“

Ovakvo brisanje, tvrdi Hooks, je „oportunističko“. Meritokratija premešta krivicu s ekonomskog sistema i stavlja je na pleća pojedinca. Ovo dozvoljava privilegovanim da svoje bogatstvo čuvaju bez griže savesti ili brige za one manje srećne. Privilegovani veruju da su svoje bogatstvo postigli

napornim radom – poverovali su da su to bogatstvo i zaslužili. Stoga, kako bi se uspostavila funkcionalna meritokratija, oni s obrazovanjem i veštinama moraju imati viši status u društvenom prostoru od drugih.

(nastaviće se)

Vek Zoje Kosmodemjanske

Zoja Kosmodemjanska (13. septembar 1923.- 29. novembar 1941. godine) se krajem oktobra 1941. godine pridružila odredu komsomoljaca-dobrovoljaca.

Izviđačko-diverzantska grupa u kojoj se nalazila Zoja prebačena je u Volokamsk (100 kilometara zapadno od Moskve). Njen prvi borbeni zadatak, izvršen sa uspehom, bilo je miniranje puteva u neprijateljskoj pozadini. Kasnije je učestvovala u likvidaciji nemačkog motocikliste, kod koga su pronađeni dokumenti štaba i topografske karte.

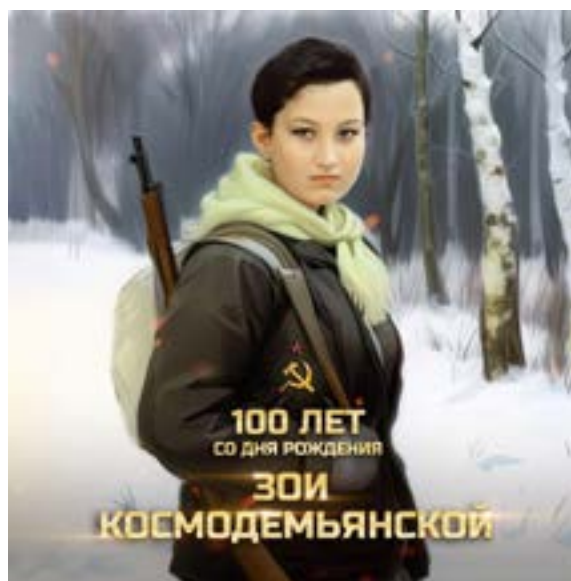
Ubrzo je Kosmodemjanska upućena na zadatak u deset podmoskovskih naselja. U noći između 27. i 28. novembra njena grupa je trebalo da u selu Petriščevo uništi nemački poljski punkt za radio-tehničko izviđanje, smešten u konjušnici, kao i kuće pod kontrolom nemačkih vojnika. Do sela je stiglo samo troje diverzanata: komandant grupe Boris Krajnov, Zoja Kosmodemjanska i komsomoljski organizator obaveštajne škole Vasilij Klubkov.

Tokom diverzantske operacije Nemci su uhvatili Klubkova i Kosmodemjansku, koja je flašama sa zapaljivom smesom uspela da uništi dve kuće i automobil. Devojku su izdali žitelji okupiranog sela koji su saradivali sa Nemcima. I pored surovih mučenja na saslušanju nije odala svoje pravo ime – rekla je da se zove Tanja – i nije otkrila podatke o ostalim diverzantima.

Obešena je 29. novembra 1941. godine. Njeno telo sa natpisom „partizan“ ostalo je da visi preko mesec dana. Sahranjena je tek 1. januara 1942. godine. A krajem januara sovjetska vojska je oslobodila Petriščevo.

Njene poslednje reči bile su: „Vi ćete me sada obesiti, ali ja nisam sama. Nas ima dvesta miliona, ne možete nas sve obesiti. Mene će drugovi osvetiti. Vojnici! Dok nije kasno, predajte se, mi ćemo ipak pobediti!“

Zoja Kosmodemjanska je bila prva žena koja je dobila Zlatnu zvezdu Heroja Sovjetskog Saveza tokom Drugog svetskog rata. U njenu čast imena su dobijale planine i zvezde, a umetnici su joj posvećivali poeme i opere.

**POP VLADA ZEČEVIĆ O VERSKOJ
NETRPELJIVOSTI U BOSNI**

„Verska je mržnja ovde, u Bosni, teško nasleđe prošlosti, a njeni nosioci su uglavnom predstavnici svih triju vera- fratri, popovi i hodže. Često razmišljam da li su oni verski fanatici ili školovani zločinci i ubice s predumišljajem. Mi, partizani, govorimo o bratstvu i jedinstvu, o verskoj ravnopravnosti i trpeljivosti, a klanje nevinih ljudi, žena i dece nastavlja se. Pavelićeve ustaše su 1941. godine počele svoju vladavinu klanjem srpskog življa. Četnici Draže Mihailovića su pošli na osvetu, ali ne naoružanim ustašama, nego neboraćkom stanovništvu, Muslimanima i Hrvatima. A mi, partizani i Narodnooslobodilačka vojska, stalno smo između čekića i nakovnja- mirimo zavađenu braću.“

MARVAN MAKHOUL

Marvan Makhoul je palestinski pesnik rođen 1979. godine u Bokvai, u gornjoj Galileji, selu koje nije zvanično priznato, jer predstavlja jednu od retkih palestinsko -arapskih enklava oformljenih iz Nakbe¹. Pod velikim uticajem patriotskog komunističkog duha svoje porodice, uključen je u politički aktivizam već sa sedam godina kad je zajedno sa ocem radio kao distributer lista Al-Ittihad². Između građevinarstva kao profesije i posvećenosti književnosti njegove pesme su odraz vidljivog životnog iskustva i društvenog duha ulice. Objavio je nekoliko knjiga poezije, proze i drame. U njegove književne doprinose se ubraja i prevođenje poezije, uređivanje književnih novina i antologija, dela su mu izvođena kao predstava i film. Dobitnik je brojnih nagrada. Vrlo aktivno učestvuje u književnim večerima, recitalima i produkciji muzičke poezije, kako na domaćoj tako i na međunarodnoj sceni.

Odlazak nikuda
(Odlomci)

Razmišlja kit kako je veliki
ali u moru
vazda je malen

.....

Dosta je!
Dreknu smrt na tirane
Zadovoljna sam

.....

Problem čoveka je taj
što pravda koju on vidi
nije pravda koju i drugi vide
već važi i suprotno

.....

Fundamentalizam
Kakva bajna pomisao!
Do koje mere je porazno
kad se ujedine kreteni

¹Nakba (arap. katastrofa) masovni egzodus oko 750.000 Arapa iz Palestine i etničko čišćenje palestinskih oblasti u vreme proglašenja Države Izrael 1948. godine kada je razoreno preko 450 palestinskih sela i gradova.

²Al-Ittihad, dnevni komunistički list na arapskom jeziku

.....

Iz Egipta
Palestina se vidi jasnije

.....

Ukoliko se rasna diskriminacija ovako nastavi
beli čovek će biti kao beli hleb
s sofisticiran i štetan

.....

U prošlosti
otvarali smo Ciganima
kapije Velike Sirije
U pregovorima
sada oni otvaraju svoju zemlju
Ciganima koji smo mi sami

.....

Gavran u izmaglici je lepši
od svakog goluba mira
u govorima političara

.....

Svoje političke stihove ću pisati za narod
kao da sam voda koja pod kamenjem teče
dubeći otvore

.....

Može biti da sa onim što pišemo
nećemo promeniti svet
ali ćemo uzdrmati
njegovu pomirljivost

.....

Da bih napisao pesmu
koja nije politička
moram da slušam ptice
ali da bih slušao ptice
bombe moraju da začute

KNJIGA NAZIMA HIKMETA NA CRVENA.ORG

Nazim Hikmet, turski pisac, revolucionar i komunist, rođen je 1902. u Solunu. Iako aristokratskog porijekla, kao mladića su ga privukle socijalističke ideje zbog čega 1922. odlazi u Sovjetski Savez gdje ostaje više godina i upoznaje se s rezultatima Oktobarske revolucije, između ostalog i na polju kulture. Nakon povratka u Tursku kasnih 1920-ih djeluje na rubu legalnosti, objavljujući poeziju, prozu, dramska djela i osvrte u progresivnoj štampi. Često je osuđivan i zatvaran zbog simpatija prema komunizmu. Nakon izrazito teške političke osude na 15 godina robije 1938. godine Nazimu zdravlje propada, a njegovo oslobođenje postaje predmet međunarodne kampanje progresivnih kulturnih radnika. Unatoč zabranama njegove pjesme izrazito su popularne u narodu i mnoge su zadržale taj status do danas. Zahtjev za svojim oslobođenjem pojačava započinjanjem štrajka glađu u zatvoru 1950., kojem se priključuje velik broj obožavatelja. U strahu od širenja masovnog pokreta oko popularnog pjesnika režim ga pušta da se vrati u Moskvu, gdje umire 1963. Danas klasik turske književnosti, Nazim Hikmet je ujedno i jedan od najsnažnijih revolucionarnih simbola u Turskoj i Sjevernom Kurdistanu.

**Ovom prilikom dijelimo zbirku njegovih pjesama „Pjesme i tamnice“, objavljenu na našem jeziku 1977. u Sarajevu.
(za skidanje PDF-a skenirajte QR kod)**

<https://crvena.org/>
crvena@riseup.net
cikzore@protonmail.com

<https://www.facebook.com/crvena.inicijativa>
<https://www.facebook.com/socijalizam.CACI>